

คลินิกหู คอ จมูก

นพ.ชัยยศ เด่นอริยะกุล
หัวหน้ากลุ่มงานโสต ศอ นาสิก โรงพยาบาลกลาง
สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

รู้จัก ‘หวัดจับหู’ กันมั๊ย!

ช่วงนี้อยู่ในช่วงฤดูหนาว ปีนี้รู้สึกว่าคุณอากาศจะหนาวเย็นและหนาวนานกว่าหลายปีที่ผ่านมา อากาศที่หนาวเย็นเช่นนี้ สำหรับคนที่ไม่ชอบอากาศร้อน จะรู้สึกมีความสุขที่ได้ใส่เสื้อกันหนาว สีสวยงามตามแฟชั่น ได้ท่องเที่ยวขึ้นดอยสัมผัสความเย็นเป็นที่สนุกสนาน แต่สำหรับอีกคนหลายคน สุขภาพร่างกายไม่ค่อยแข็งแรง เช่น เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ หรือผู้ที่มีโรคประจำตัวรุนแรง เป็นเบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง ฯลฯ ฤดูหนาวนี้กลับกลายเป็นช่วงเวลาที่ต้องระวังไม่สบาย เป็นไข้หวัด คออักเสบ และการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจได้ง่ายที่สุด ดังนั้นในระยะนี้ท่านควรระมัดระวังป้องกันตัวเองให้ดี โดยรักษาความอบอุ่นของร่างกายให้เหมาะสม พักผ่อนให้เพียงพอ กินอาหารให้ถูกสุขลักษณะ หลีกเลี่ยงห่างไกลจากผู้ที่ป่วยหวัด และป้องกันตัวเองด้วยการกินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ แต่ถ้าทำเต็มที่แล้วก็ยังเป็นอยู่ดี ก็ต้องมาถึงขั้นตอนการรักษาแล้วละครับ

การดูแลรักษาคนที่ป่วยหวัดนั้น ปกติก็ใช้เวลาประมาณ 3 – 5 วัน อย่างมากก็ไม่เกิน 7 วัน แต่ถ้าปล่อยทิ้งไว้นานหรือได้รับการรักษาที่ไม่ถูกต้อง สิ่งตามมาคือโรคแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น ไซนัสอักเสบ หลอดลมอักเสบ ปอดบวม หูชั้นกลางอักเสบหรือหวัดขึ้นหู เป็นต้น ในคราวนี้ เราจะมาทำความรู้จักกับ “โรคหวัดขึ้นหู” กัน เพราะหลายคนอาจจะยังไม่คุ้นกับชื่อโรคนี้ สาเหตุของการเป็นหูชั้นกลางอักเสบหรือหวัดขึ้นหูนี้ มักเกิดตามหลังจากมีการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจส่วนบน

เช่น เป็นหวัด ลำคออักเสบ ต่อมทอนซิลอักเสบ แล้วเชื้อเกิดลุกลาม โดยผ่านทางปรับความดันหูที่อยู่ในโพรงหลังจมูกหรือท่อยูสเทเชียน (Eustachian tube) เข้าไปยังหูชั้นกลาง ทำให้เกิดอาการปวดหูข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง ผู้ป่วยจะมีไข้สูง การได้ยินลดลง หูอื้อ และถ้าปล่อยต่อไปประมาณ 1 – 2 วัน ก็จะเกิดแก้วหูทะลุ มีน้ำหนองไหลออกมาจากหู โรคหวัดขึ้นหูนี้ส่วนมากมักเกิดในเด็กมากกว่าในผู้ใหญ่ เพราะท่อทางติดต่อจากโพรงหลังจมูกไปยังหูชั้นกลางจะสั้นมาก ในเด็กเล็กที่ยังพูดไม่รู้เรื่องหรือพูดไม่ได้ เด็กยังไม่สามารถบอกพ่อแม่ได้ว่าปวดหู จะต้องสังเกตพฤติกรรมของเด็ก โดยจะพบว่าเด็กจะร้องไห้โยเยหรือร้องไห้เสียงดังโดยไม่ทราบสาเหตุ เด็กบางคนจะเอามือป้องหูตัวเอง หรือถ้าใครไปถูกหูก็จะร้องให้ขึ้นมาทันที เป็นต้น

การรักษาก็ต้องรักษาการเป็นหวัดควบคู่ไปกับหูชั้นกลางอักเสบโดยแพทย์หู คอ จมูก จะให้ยาฆ่าเชื้อแก้อักเสบ ร่วมไปกับยาลดน้ำมูก ยาแก้ไอแก้หวัด ยาแก้ปวด ยาแก้อาเจียน และการรักษาจะใช้เวลาประมาณ 1-2 สัปดาห์ ในระหว่างนี้ห้ามให้น้ำเข้าหู ห้ามปั่นห้ามแค่นู ถ้ามีน้ำหนองไหลออกมาจากหู แพทย์หู คอ จมูก จะใช้เครื่องมือดูดน้ำหนองจากหูทำให้ลดอาการหูอื้อ การได้ยินดีขึ้น ผู้ป่วยอาจใช้สำลีเช็ดน้ำหนองออกได้เองแต่เพียงภายนอก ถ้ารักษาได้ถูกต้องน้ำหนองจะลดได้เองภายใน 2-3 วัน ส่วนแก้วหูที่ทะลุส่วนใหญ่เมื่อการอักเสบหายแล้วก็จะปิดได้เองภายใน 2-4 สัปดาห์

จะเห็นได้ว่าการเป็นหวัดในยุคปัจจุบันไม่ใช่เพียงโรคธรรมดาๆ อย่างสมัยก่อนที่มักจะถูกคิดว่าเป็นแล้วหายได้เองเสมอไปนะครับ โปรดอย่าประมาท!! เพราะถ้าเป็นหวัดแล้วดูแลรักษาไม่ดี ปล่อยให้โรคลุกลามจนมีโรคแทรกซ้อน ก็จะกลายเป็นเรื่องใหญ่ เช่นหวัดขึ้นหู ซึ่งต้องเสียเวลารักษายาวนานมากนี้ และถ้าโชคร้ายไม่มีการติดตามไปก็ปอด เป็นปอดอักเสบก็อาจจะถึงขั้นเสียชีวิตได้ครับ ผมขอออก